

Görəsən Məmdəlinin       yapdığı əfali nədir?  
Bu səyahətdən onun qayeyi-amalı nədir?  
Zilli-Sultan ilə, aya, nə üçündür bu görüş?  
Naibüssəltənəyə ya deyəcək halı       nədir?

Vyana teleqrafları deyir       ki:

Qardaş oğlu, əmidir Məmdəli, Zilli-Sultan,  
Sənə nə ta biləsən bunların əqvalı       nədir?  
Şübhələnmə, yox onun gizlicə       bir başqa işi,  
O gedir ta görə Avropanın əhvalı nədir.

“Naye-Fraye-Press” qəzetəsi deyir ki:

Bizə pek doğru xəbərlər yetişir İrandan,  
Yazıyorlar ki, işin surəti, əşkalı nədir!  
İstəyir Məmdəli hürriyyətə bir zərbə       vura,  
Yoxsa Avropada bica onun əşğalı nədir?!

Berlin mətbuatı ciddən inandırır       ki:

Bizcə, Rusiyyə bilir Məmdəlinin məqsədini  
Ki, bu fikrindən onun halı nə, iqlalı nədir?!  
Yenə İranə onu şah edəcəklər deyəsən,  
Gör bu şah olsa yazıq millətin əhvalı nədir?!

Rusiya mətbuatı deyir ki:

O özü gəzməyə çoxdan bəri müştəq idi,  
Ona lazım deyil İran nədir, əmsalı nədir!  
O, siyasi işə hərgiz də qarışmaz, çünki  
Özü çox yaxşı bilir ki, bu işin dalı nədir...  
Məclis ol vəqt ona bir çet də məvacib verməz,  
O zaman Məmdəlinin söyləyəcək qalı nədir?  
Naibüssəltənə ilə bu səfərdə ancaq  
Görüşüb sözləşəcək: keyfi nədir, halı nədir!  
Gələcək məsələtiçin danışib İranın –  
Ona yol göstərəcək surəti-ikmalı nədir!

Məşhur professor Vambəri

deyir ki:

Oylə aşıqləri var Məmdəlinin İranda –  
Canını fədyə verər, mülki nədir, malı nədir!  
Naibüssəltənəyə - əksinə tənzimatın –  
Məmdəli hər nə desə yap, onun ehmalı nədir?

Biz də deyiriz ki:

Görəsən boylə ağırda yatan iranlıların  
Üstə saldıqları yorğanların əsqalı nədir?  
Daşmıdır, kütləmidir, ahənü fuladmıdır?  
Yox, ölüm yorğanıdır, bunlara əmsalı nədir!

---

<sup>1</sup> Vamberi, Armini (1832-1913) – Macar dilçi-türkoloqu və etnoqrafıdır.